

2 Nebezpečí v silniční dopravě

Nebezpečí plynoucí ze silniční dopravy jsou zejména následující:

Nebezpečí z nedodržování pravidel silničního provozu

V té nejobecnější rovině se jedná o všechna nebezpečí, která s sebou přináší jízda a činnost řidiče jak na pozemních komunikacích, tak při jízdě a činnostech mimo ně. Jedná se o nebezpečí plynoucí z nedodržování pravidel silničního provozu, tj. zejména nevěnování se plně řízení a nesledování situace v provozu na pozemních komunikacích, nepřizpůsobení jízdy technickým vlastnostem vozidla, nepřipoutání se za jízdy bezpečnostním pásem, držení telefonního přístroje nebo jiného hovorového či záznamového zařízení v ruce nebo jiným způsobem (v roce 2019 bude na tuto skutečnost zaměřena kontrola orgánů Policie ČR); dále z nedodržování pokynů policisty a pokynů osob oprávněných řídit provoz na pozemních komunikacích, z nerespektování dopravního značení, dopravního zařízení a neřízení se světelnými, popřípadě i doprovodnými akustickými signály a další.

Nebezpečí z nedodržování bezpečnostních požadavků

Další nebezpečí vznikají z nedodržování některých ustanovení bezpečnostního předpisu pro tuto problematiku, tj. *nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky*, např. zastavování a stání na místech, kde vozidlo překáží z hlediska bezpečnosti práce a technických zařízení, nebo je ohroženo prací konanou v jeho blízkosti, povahou terénu nebo vedením inženýrských sítí, otáčení a couvání, nevyhovuje-li tomu povaha terénu, jízda po nedostatečně pevném, širokém a sjízdném terénu.

Nebezpečí ze závadného technického stavu vozidla

Nebezpečí selhání dopravního prostředku úzce souvisí s jeho technickým stavem.

Nebezpečí z nedodržení stanovené kvalifikace řidičů

Kvalifikační způsobilost pro řidiče je nezbytná k odstranění nebezpečí chybného a neodborného jednání v souvislosti s neznalostí.

Nebezpečí z nevyhovujícího zdravotního stavu řidičů

Dodržování povinnosti kontrolovat zdravotní způsobilost řidičů je nezbytné k odstranění nebezpečí plynoucího z jejich nevyhovujícího zdravotního stavu. V rámci kontroly zdravotní způsobilosti k řízení vozidel a pro bezpečnou jízdu je nutno ze strany řidičů podrobovat se stanoveným lékařským prohlídkám a respektovat jejich výsledek (viz § 87 a § 87a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 277/2004 Sb., o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel

ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 79/2013 Sb., o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče – termín periodických prohlídek mj. pro řidiče referentsky řízených vozidel – příloha 2 bod 5), řídit vozidlo s ohledem na svůj současný zdravotní stav, nepožívat alkohol ani jiné návykové látky před řízením a během vlastního řízení, dále nepodceňovat problematiku ohrožení nemocí z povolání, resp. nemocí z povolání.

Nebezpečí z nedodržování pracovního režimu

Stanovení určitého pracovního režimu pro řidiče (tj. doba řízení, následující bezpečnostní přestávka, denní, týdenní a čtrnáctidenní limit řízení, odpočinek před vlastním řízením) mají eliminovat nebezpečí plynoucí z únavy (mikrospánek, nesoustředěnost), ze stresových situací apod.

Nebezpečí při přepravě nákladů

Při přepravě nákladů mohou vzniknout nebezpečí v souvislosti s pádem nedostatečně zajištěného nákladu, předměty umístěné ve vozidle omezují nebo ohrožují řidiče a přepravované osoby nebo předměty způsobují nedostatečný výhled z místa řidiče. Není-li náklad vhodně umístěn, není zajištěna stabilita a ovladatelnost vozidla. Nevhodným umístěním nákladu může dojít k zakrytí stanoveného osvětlení, vyčnívající předměty mohou ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Nebezpečí přináší i případná nečekaná reakce přepravovaného zvířete.

Nebezpečí při nakládce a vykládce vozidel

Při nakládce a vykládce vozidel vznikají nebezpečí v souvislosti s nadměrnou fyzickou námahou; nebezpečí vzniká i zanedbáním ergonomických zásad. Může dojít k pádu při výstupu na ložnou plochu nebo při plachtování vozidel, k zakopnutí, uklouznutí a pádu ze špatně umístěného, resp. nezajištěného nakládacího můstku. V neposlední řadě může dojít k přimáčknutí osoby provádějící spojování vozidla a k pohybu chybně zajištěného vozidla při nakládce a vykládce.

Nebezpečí při přepravě nebezpečných věcí

Při přepravě nebezpečných věcí mimo nebezpečí výše uvedená, která úzce souvisí s vozidly jako takovými, se dále jedná o rizika plynoucí z povahy přepravovaných věcí (zejména v souvislosti s jejich výbušností, hořlavostí, samozápalností, unikáním plynu tlakem nebo chemickou reakcí, jedovatostí, žíravostí, radioaktivitou, některé látky vzbuzují odpor nebo mohou vyvolat nákazu). Příslušnými předpisy jsou stanoveny charakteristiky jednotlivých látek včetně opatření pro minimalizaci nebezpečí jejich působení, rizika vznikající neodborným zásahem řidičů by měla být eliminována speciálním školením, následky případné havárie je možno odstranit pomocí povinné výbavy dopravních prostředků včetně hasicích přístrojů. K riziku dochází při neodborném hašení případného požáru či asanace rozsypaných či rozlitých látek, mělo by být eliminováno předepsaným značením vozidel, vedením povinných dokladů o skutečně přepravovaných nebezpečných věcech a pokyny pro případ nehody.

Nebezpečí vznikající při údržbě vozidel

Při údržbě vozidel vznikají ta samá rizika jako při opravách – stejné jsou i požadavky na jejich eliminaci. Existuje přímé riziko – rozjetí nezajištěného vozidla, pád samotného zvednutého nezajištěného vozidla nebo demontovaných součástí, drobná zranění plynou z neodborného použití náradí apod. Určitá specifická nebezpečí se vyskytují při mytí vozidel. K běžným nebezpečím zde přistupuje nebezpečí související s mokrým provozem (větší nebezpečí uklouznutí a pádu), zvýšené nebezpečí poranění při nevhodné manipulaci s proudem vody, opaření horkou vodou, alergie na používané mycí prostředky.

Nebezpečí při garážování vozidel

Mimo nebezpečí plynoucího z objektu jako takového (uklouznutí, upadnutí, udeření křídlem vrat, pořezání o sklo z oken) u objektů garáží se dále jedná o nebezpečí, která přinášejí stísněné prostory, dané jak nedodržením normových požadavků, tak skladováním různých (s vykonávanou prací bezprostředně nesouvisejících) předmětů. Dále zde existuje nebezpečí otravy výfukovými plyny a riziko požáru a to jak garážovaného prostředku, tak případně skladovaných pohonných hmot.